

Маріупольський
державний
університет

**ІННОВАЦІЇ
В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ:
ТЕОРІЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, ШЛЯХИ ЗАГРОВАДЖЕННЯ У
ПРАКТИКУ**

**Збірник матеріалів
III Всеукраїнської науково-практичної конференції**

Київ - 2024

Інновації в дошкільній освіті: теорія, перспективи, шляхи запровадження у практику: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28 березня 2024 року / за заг. ред. Ю.О.Демидова. Маріуполь: МДУ, 2024. 207 с.

Редакційна колегія:

- Голова** – Микола ТРОФИМЕНКО, ректор МДУ, кандидат політичних наук, професор;
- Заступник голови** – Олена БУЛАТОВА, перший проректор МДУ, доктор економічних наук, професор;
- Члени оргкомітету:**
- Юлія ДЕМИДОВА, завідувач кафедри дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент;
 - Катерина КРУТІЙ, доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти;
 - Ольга ФУНТИКОВА, доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти;
 - Світлана МАКАРЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти;
 - Оксана ПОПОВСЬКА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти;
 - Вікторія ЯЙЛЕНКО, старший викладач кафедри дошкільної освіти;
 - Ірина ДЕСНОВА, в. о. завідувача кафедри практичної психології, кандидат педагогічних наук, доцент;
 - Оксана ГОЛЮК, завідувач кафедри педагогіки та освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою психолого-педагогічного факультету
Маріупольського державного університету
(протокол № 10 від 28 березня 2024 року)

Статті публікуються в авторській редакції

© Колектив авторів, 2024

© Кафедра дошкільної освіти МДУ, 2024

ПРАКТИЧНИЙ ПСИХОЛОГ ТА ЙОГО ДІЯЛЬНІСТЬ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Процес створення територіальних громад насамперед передбачає добровільність в бажанні об'єднатися. Адже домовившись між собою, кілька громад, можуть діяти максимально ефективно як для взаєморозвитку, так і в управлінні ресурсами.

Саме для цього і є створений Закон України «Про співробітництво територіальних громад», який відкриває перспективи співпраці між громадами, особливо, якщо є нестача в ресурсах. Така перспектива співпраці, заслуговує увагу і від структур освіти різного рівня та освітян, адже це є реальна можливість до ефективної взаємодії.

Для керівників закладів освіти будь які перспективи взаємодії громад можуть визначати наступні форми співробітництва [1]:

1. Делегування завдань та ресурсів для однієї з громад;
2. Реалізація спільних проєктів, в тому числі інфраструктурних;
3. Утримання об'єктів комунальної власності;
4. Створення комунальних підприємств;
5. Створення та функціонального органу управління.

Будь яка діяльність може бути реалізована та виконана у співпраці декількох громад. Наприклад, організація будь якого проєкту, учнівського фестивалю або всеукраїнського семінару для педагогів, тощо [1].

Зрозумілим є той факт, що визначена співпраця громад і закладів освіти передбачає довготривалу діяльність, із наперед визначеними завданнями та термінами виконання, з обраними її учасниками та чіткими цілями. Для цього має відбуватися розподіл доцільно визначеного бюджету.

Одним із основних компонентів об'єднання є виконання головних обов'язків органів місцевого самоврядування, як засновника освітніх установ. Така діяльність є вкрай відповідальною та затратною. Допомогою у виконанні таких обов'язків виступають Уряд та відповідні міністерства, із рядом нормативно-законодавчої бази, де прописані функції, завдання та бюджет. Наприклад, ті громади, у яких функціонують заклади освіти, мають докладати усіх можливостей фінансових та матеріально-технічних, задля ефективної діяльності таких закладів. Якщо одна громада не в змозі забезпечити функціонування закладу освіти відповідно до вимог законодавства, на допомогу і приходять об'єднання декількох інших навколо ідей. Наприклад, спільне створення закладів освіти та здійснення підвезення здобувачів до них [1].

Таким чином, варто підкреслити й актуальність заснування та діяльності психологічної служби у закладах освіти, зважаючи на життєві реалії нашої країни. Так, згідно із Положенням про психологічну службу у системі освіти

України, ст. II, пункт 5 «Навчально-методичні центри/кабінети/лабораторії психологічної служби Автономної Республіки Крим, обласні, Київський(а) і Севастопольський(а) міські створюються місцевими органами виконавчої влади, а також можуть створюватися як структурні підрозділи відповідних департаментів (управлінь) освіти і науки, закладів післядипломної педагогічної освіти або як окремі юридичні особи та підпорядковуються засновнику з усіх питань діяльності» з відповідними посадами згідно штатного розпису [2].

Згідно із п. 7, статті II, згаданого Положення «Навчально-методичні центри/кабінети/лабораторії психологічної служби... є основними організаційно-методичними ланками психологічної служби у системі освіти, які забезпечують діяльність психологічної служби, а саме:

- надають навчально-методичну, інформаційну, консультативну та експертну підтримку працівникам психологічної служби;
- здійснюють та організовують науково-дослідні, дослідно-експериментальні, практичні дослідження за пріоритетними напрямками діяльності психологічної служби;
- організовують діяльність методичних об'єднань практичних психологів і соціальних педагогів;
- впроваджують досягнення психологічної і соціально-педагогічної науки та кращого досвіду у практичну діяльність працівників психологічної служби;
- беруть участь в організації підвищення кваліфікації та розвитку професійної компетентності працівників психологічної служби; оцінюванні, прогнозуванні та формуванні освітньої політики.» [2].

Штатний склад таких центрів або закладів освіти включає посаду практичного психолога, який має виконувати ряд визначених Положенням ст. II п.13., посадових обов'язків:

- психологічне забезпечення освітнього процесу;
- психологічний супровід психічного, розумового, соціального і фізичного розвитку здобувачів освіти;
- психологічну діагностику та аналіз динаміки психічного, розумового і соціального розвитку здобувачів освіти;
- психологічний супровід адаптації до умов освітнього процесу;
- реалізацію розвивальних, профілактичних, просвітницьких, корекційних програм з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти;
- консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання здобувачів освіти, особистісного та професійного розвитку тощо;
- роботу з постраждалими від насильства дітьми тощо[2, 3].

Зважаючи на вищезазначене, розуміємо, що у будь якому закладі освіти має бути у штаті посада практичного психолога. Оскільки, практичний психолог, реалізуючи свою місію «лікування» душі людини, рятує їй життя, допомагаючи здолати будь які труднощі, що трапилися.

Таким чином, зважаючи на сучасну ситуацію воєнного стану країни та рівень емоційного навантаження на кожну особистість, а особливо здобувачів освіти, можна стверджувати, що можливість об'єднання громад, задля створення та впровадження діяльності психологічної служби в кожному навчальному закладі є вкрай важливою.

Неспроможність однієї громади організувати роботу психолога, позбавляє можливості її населення, отримати вчасну, кваліфіковану допомогу. Але, можливість співпраці, коли декілька громад об'єднавшись, утворюють центр чи кабінет практичного психолога у закладі освіти, надає такий шанс кожному громадянину.

Адже чим більше дітей і дорослих отримують вчасну та кваліфіковану психологічну підтримку, тим менше важких наслідків буде у майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ЗАКОН УКРАЇНИ Про співробітництво територіальних громад <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text>
2. Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-18#Text>
3. Професійний стандарт «Практичного психолога закладу освіти» https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf
4. Holiuk O., Kruty K., Desnova I., Blashkova O. & Korylchuk N. Problems and Prospects of Formation of Digital Competence of Future Scientific and Pedagogical Workers of Higher Education Institutions Through Gamification: Opportunities Kahoot, Quizlet in the European Union / Journal of Curriculum and Teaching, 2022. Vol. 11, No. 4. P. 108-119. DOI: <https://doi.org/10.5430/jct.v11n4p108>
5. Kruty K., Rodiuk N., Desnova I., Blashkova O., Pakhalchuk N., Holiuk O., Stulika O. Transformation of life and personal values system of modern ukrainian youth. Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference. Volume II, May 26th, 2023. 419-428. <http://journals.rta.lv/index.php/SIE/article/view/7083>